

Nota voor : vergadering algemeen bestuur

Datum : 26 juni 2026

Onderwerp : Evaluatie Raadsadviescommissie VNOG

Agendapunt : 13

Kenmerk : AB/2627

Portefeuillehouder: A.J.M. Heerts

Bijlage:

1. Informatiebrief gemeenteraden
2. Informatiebrief met aanvullend verzoek gemeenteraad
3. Adviesrapport evaluatie raadsadviescommissie
4. Gewijzigd Reglement van Orde adviescommissie gemeenteraden VNOG

Inleiding

In het kader van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) heeft het algemeen bestuur eerder besloten tot het instellen van een raadsadviescommissie en het vaststellen van het Reglement van Orde van deze commissie. Hiermee is invulling gegeven aan de werkwijze en positionering van de raadsadviescommissie binnen VNOG.

Bij de eerdere besluitvorming over de formele instelling van de adviescommissie hebben niet alle deelnemende gemeenten ingestemd met deelname aan de formele adviescommissie. Hierdoor functioneert de adviescommissie momenteel in informele vorm.

Bij besluitvorming in maart 2025 heeft uw bestuur gevraagd om aan het einde van de dan lopende raadsperiode een evaluatie uit te voeren. VNOG heeft dit in de afgelopen maanden gedaan en de scheidende commissieleden, de begeleidende griffiers en de directeur bevraagd naar hun ervaringen. Daarnaast is gekeken naar de juridische kaders waarbinnen deze commissie opereert.

Uit de evaluatie blijkt dat de adviescommissie bijdraagt aan de betrokkenheid van gemeenteraden en aan verbetering van de informatievoorziening richting raadsleden. Tegelijkertijd is er verdere ontwikkeling mogelijk om de werkwijze, terugkoppeling en betrokkenheid van gemeenten te versterken. Tenslotte blijkt uit de praktijk dat niet alle gemeenten actief deelnemen aan de adviescommissie en dat formalisering wenselijk is.

Op basis van de bevindingen uit het onderzoek stelt VNOG voor het Reglement van Orde van de adviescommissie te wijzigen. De voorgestelde wijzigingen richten zich onder meer op verduidelijking van de werkwijze, verbetering van de informatievoorziening, versterking van terugkoppeling richting gemeenteraden en vergroting van de betrokkenheid van gemeenten.

Advies-besluit

1. De adviescommissie van raadsleden voort te zetten en de intentie uit te spreken deze te formaliseren;

2. Daartoe de nog niet deelnemende gemeente opnieuw te verzoeken in te stemmen met deelname aan de formele adviescommissie van raadsleden;
3. Het gewijzigde Reglement van Orde van de adviescommissie vast te stellen;
4. Bijgevoegde brief aan de deelnemende gemeenteraden te verzenden over de voortzetting en verdere formalisering van de adviescommissie.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt beoogd de betrokkenheid van gemeenteraden bij VNOG structureel te versterken.

Argumenten

1.1 voortzetting van de adviescommissie draagt bij aan de versterking van de democratische betrokkenheid van gemeenteraden

Uit het uitgevoerde evaluatieonderzoek blijkt dat de adviescommissie bijdraagt aan vroegtijdige betrokkenheid van raadsleden, betere informatievoorziening en versterking van de verbinding tussen VNOG en de gemeenteraden. Deze bevindingen volgen uit juridisch onderzoek en interviews met raadsleden, griffiers en betrokken functionarissen binnen VNOG.

De gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is gericht op versterking van de democratische legitimatie van regionale samenwerkingsverbanden. De adviescommissie sluit hierbij aan doordat raadsleden eerder worden betrokken bij ontwikkelingen en besluitvorming binnen VNOG.

2.1 een formele adviescommissie zorgt voor een sterkere en duidelijkere positie van gemeenteraden binnen VNOG.

Een formele adviescommissie sluit beter aan bij de bedoeling van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), waarin versterking van de positie van gemeenteraden centraal staat. Door formele deelname van gemeenten ontstaat een duidelijkere bestuurlijke basis voor advisering en betrokkenheid van raadsleden binnen VNOG.

2.2. de wet schrijft voor een formele adviescommissie een unaniem verzoek van de raden voor. In maart 2025 hebben 21 van de 22 gemeenteraden het AB verzocht tot het instellen van deze adviescommissie. De Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft echter een unaniem verzoek van alle raden voor. Om de adviescommissie te kunnen formaliseren, zal ook de laatste gemeenteraad (gemeente Berkelland) dit verzoek aan het AB moeten doen. Voorgesteld wordt daarom om in bijgevoegde brief deze gemeenteraad te vragen haar eerdere standpunt te herzien.

3.1 het gewijzigde Reglement van Orde zorgt voor een duidelijkere en effectievere werkwijze van de adviescommissie

Uit het onderzoek blijkt dat behoefte bestaat aan duidelijkere afspraken over terugkoppeling, voorbereiding, advisering en informatievoorziening. De voorgestelde wijzigingen verduidelijken de rol van de adviescommissie en verbeteren de praktische werkwijze.

4.1 actieve communicatie richting gemeenteraden de betrokkenheid en bekendheid van de adviescommissie vergroot

Door gemeenteraden actief te informeren over de voortzetting en verdere formalisering van de adviescommissie wordt de zichtbaarheid van de commissie vergroot en worden gemeenten opnieuw uitgenodigd actief deel te nemen. Het adviesrapport wordt daarom ter informatie aan hen meegestuurd.

Kanttekeningen

3.1 de voorgestelde wijzigingen leiden tot extra afstemming en voorbereiding binnen de VNOG-organisatie.

De voorgestelde wijzigingen vragen extra aandacht voor voorbereiding, terugkoppeling en communicatie. Deze werkzaamheden sluiten echter aan bij de bestaande ondersteuning van de adviescommissie en dragen bij aan een effectievere werkwijze en betere betrokkenheid van gemeenteraden.

4.1 deze evaluatie hoeft niet te betekenen dat de laatste gemeenteraad nu ook verzoekt tot deelname aan de adviescommissie, wat nodig is om deze te formaliseren.

Door de gemeenteraad van Berkelland opnieuw actief te benaderen en het belang van verdere formalisering toe te lichten, wordt geprobeerd alsnog bredere deelname te realiseren. Mocht het zo zijn dat de gemeenteraad van de gemeente Berkelland niet verzoekt tot deelname aan de adviescommissie, dan kan de huidige informele werkwijze -met voorgestelde verbeteringen- worden voortgezet.

Uitvoering/ communicatie/ inwerkingtreding

Na besluitvorming door het algemeen bestuur ontvangen de gemeenteraden bijgevoegde brief, met daarin het adviesrapport ter kennisname. De gemeenteraad van Berkelland ontvangt bovendien het verzoek om haar eerdere uitspraak te heroverwegen.

Rapportage/ evaluatie

In het Reglement van Orde wordt afgesproken dat periodiek evaluatie plaatsvindt voorafgaand aan een nieuwe raadsperiode of eerder indien daar bestuurlijk aanleiding toe bestaat. De uitkomsten worden ter kennisname aangeboden aan het algemeen bestuur.

Personele consequenties

-

Financiële consequenties

-

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;

Bijeen in de vergadering d.d. 25 juni 2026;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 4 juni 2026;

Besluit:

1. De adviescommissie van raadsleden voort te zetten en de intentie uit te spreken deze te formaliseren;
2. Daartoe de nog niet deelnemende gemeente opnieuw te verzoeken in te stemmen met deelname aan de formele adviescommissie van raadsleden;
3. Het gewijzigde Reglement van Orde van de adviescommissie vast te stellen;
4. Bijgevoegde brief aan de deelnemende gemeenteraden te verzenden over de voortzetting en verdere formalisering van de adviescommissie.

De secretaris

De voorzitter

drs. ing. O. Strotmann

A.J.M. Heerts

Twello, 25 juni 2026

Bijlage 1: algemene informatiebrief

Geachte leden van de gemeenteraad,

De relatie tussen VNOG en uw raad is voor ons van groot belang. De gemeenteraad stelt de kaders voor ons werk en stelt de financiering ervoor ter beschikking. Daarom blijven wij werken aan manieren om gemeenteraden goed te informeren over ons werk en de ontwikkelingen die we doormaken.

Evaluatie raadsadviescommissie

In maart 2025 is VNOG gestart met een raadsadviescommissie, op basis van een verzoek van 21 van de 22 deelnemende gemeenteraden. Omdat geen sprake was van unanimititeit, functioneert deze adviescommissie sinds de start in informele vorm. Een belangrijk doel van deze informele adviescommissie was ervaring opdoen met de manier van werken.

Bij het besluit om met de adviescommissie te starten heeft ons algemeen bestuur daarom afgesproken om deze werkwijze te evalueren aan het einde van de raadsperiode. Deze evaluatie is inmiddels uitgevoerd. In het onderzoek zijn de ervaringen van leden van de adviescommissie, griffiers en betrokken functionarissen betrokken, evenals de juridische kaders waarbinnen de commissie opereert.

Uit de evaluatie blijkt dat de adviescommissie bijdraagt aan:

- een betere betrokkenheid van gemeenteraden;
- vroegtijdige informatievoorziening richting raadsleden;
- versterking van de verbinding tussen VNOG en de gemeenteraden.

Tegelijkertijd laat de evaluatie zien dat verdere ontwikkeling mogelijk is, onder meer op het gebied van werkwijze, terugkoppeling en betrokkenheid van gemeenten.

Voortzetting en formalisering

Op basis van deze uitkomsten heeft het algemeen bestuur besloten de raadsadviescommissie voort te zetten en de intentie uitgesproken deze te formaliseren. Daarbij is tevens een aangepast Reglement van Orde vastgesteld, gericht op een duidelijkere en effectievere werkwijze.

Een formele adviescommissie sluit aan bij de bedoeling van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen, waarin versterking van de democratische betrokkenheid van gemeenteraden centraal staat. Om te komen tot een formele adviescommissie is een unaniem verzoek van alle deelnemende gemeenteraden noodzakelijk. Daarom heeft ons bestuur de laatste gemeenteraad verzocht om haar steun voor de adviescommissie uit te spreken en ons te verzoeken tot het formeel instellen van de raadsadviescommissie (conform artikel 24a Wgr).

Tenslotte

Wij hopen dat wij met de adviescommissie een waardevolle bijdrage blijven leveren aan de samenwerking tussen VNOG en de gemeenteraden. Het adviesrapport van de evaluatie treft u ter informatie als bijlage aan.

Met vriendelijke groet,

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

Bijlage 2: informatiebrief + verzoek gemeenteraad Berkelland

Geachte gemeenteraad,

De relatie tussen VNOG en de gemeenteraden is voor ons van groot belang. De gemeenteraad stelt de kaders voor ons werk en stelt de financiering ervoor ter beschikking. Daarom blijven wij werken aan manieren om gemeenteraden goed te informeren over ons werk en de ontwikkelingen die we doormaken.

Evaluatie raadsadviescommissie

In maart 2025 is VNOG gestart met een raadsadviescommissie, op basis van een verzoek van 21 van de 22 deelnemende gemeenteraden. Uw raad heeft destijds aangegeven geen meerwaarde te zien in deelname aan deze commissie, waardoor de commissie momenteel in informele vorm functioneert. Een belangrijk doel van deze informele adviescommissie was ervaring opdoen met de manier van werken.

Bij het besluit om met de adviescommissie te starten heeft ons algemeen bestuur daarom afgesproken om deze werkwijze te evalueren aan het einde van de raadsperiode. Deze evaluatie is inmiddels uitgevoerd. In het onderzoek zijn de ervaringen van leden van de adviescommissie, griffiers en betrokken functionarissen betrokken, evenals de juridische kaders waarbinnen de commissie opereert.

Uit de evaluatie blijkt dat de adviescommissie bijdraagt aan:

- een betere betrokkenheid van gemeenteraden;
- vroegtijdige informatievoorziening richting raadsleden;
- versterking van de verbinding tussen VNOG en de gemeenteraden.

Tegelijkertijd laat de evaluatie zien dat verdere ontwikkeling mogelijk is, onder meer op het gebied van werkwijze, terugkoppeling en betrokkenheid van gemeenten.

Formalisering van de adviescommissie

Op basis van deze uitkomsten heeft het algemeen bestuur besloten de raadsadviescommissie voort te zetten en de intentie uitgesproken deze te formaliseren. Daarbij is tevens een aangepast Reglement van Orde vastgesteld, gericht op een duidelijkere en effectievere werkwijze.

Een formele adviescommissie sluit aan bij de bedoeling van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen, waarin versterking van de democratische betrokkenheid van gemeenteraden centraal staat. Om te komen tot een formele adviescommissie is een unaniem verzoek van alle deelnemende gemeenteraden noodzakelijk.

Verzoek aan uw raad

Met inachtneming van de positieve evaluatie en de doorontwikkeling van de werkwijze verzoeken wij u om uw eerdere standpunt te heroverwegen. Wij vragen u om ons alsnog te verzoeken tot het instellen van een formele raadsadviescommissie (conform artikel 24a Wgr).

Met uw deelname kan de adviescommissie een stevige en formele basis krijgen, waarmee de betrokkenheid van alle gemeenteraden bij VNOG verder wordt versterkt.

Tenslotte

Wij realiseren ons dat dit een hernieuwd verzoek aan uw raad is en waarderen het dat u dit opnieuw in overweging wilt nemen. Wij hopen dat wij met de adviescommissie een waardevolle

bijdrage blijven leveren aan de samenwerking tussen VNOG en de gemeenteraden. Het adviesrapport van de evaluatie ontvangt u ter informatie als bijlage.

Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

ADVIESRAPPORT

Evaluatie

Raadsadviescommissie

VNOG

Datum: 20 mei 2026

Auteur: R. Jansen

Organisatieonderdeel: Staf-directie

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Analyse: vergelijking tussen recht en praktijk	4
3. Advies: voortzetten en versterken van de adviescommissie	6
4. Conclusie.....	10

1. Inleiding

Binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG) werken 22 gemeenten samen aan taken op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding. Deze regionale samenwerking is noodzakelijk vanwege de schaal en complexiteit van deze taken, maar brengt ook met zich mee dat besluitvorming op afstand van de gemeente plaatsvindt. Dit kan de betrokkenheid van gemeenteraden bij VNOG onder druk zetten.

In het kader van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is daarom een adviescommissie van raadsleden ingesteld. Deze commissie heeft als doel om de betrokkenheid van gemeenteraden te vergroten en daarmee de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen VNOG te versterken.

In dit adviesrapport beoordeel ik in hoeverre de huidige inrichting en werkwijze van de adviescommissie aansluit bij dit doel en bij de bedoeling van de wetgever. Daarbij maak ik gebruik van de bevindingen uit mijn juridisch onderzoek en de resultaten van de door uitgevoerde interviews met raadsleden, griffiers en betrokken functionarissen binnen VNOG.

Op basis van deze analyse geef ik een onderbouwd advies over het voortzetten en versterken van de adviescommissie. Hierbij richt ik mij met name op de rol en positie van de commissie, de doorwerking van adviezen, de informatievoorziening en de betrokkenheid van gemeenteraden.

Het doel van dit adviesrapport is om concrete en praktisch toepasbare aanbevelingen te doen waarmee VNOG de adviescommissie effectiever kan inzetten als instrument te versterking van de democratische betrokkenheid van gemeenteraden.

Het adviesrapport vormt daarmee een concrete vertaling van de juridische en empirische bevindingen uit dit onderzoek.

2. Analyse: vergelijking tussen recht en praktijk

2.1 Juridisch kader en bedoeling van de wetgever

Met de wijziging van de Wgr heeft de wetgever beoogd de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Een belangrijk onderdeel hiervan is het vergroten van de betrokkenheid van gemeenteraden bij regionale besluitvorming.

De mogelijkheid tot het instellen van een adviescommissie van raadsleden (art. 24a Wgr) is ingevoerd om gemeenteraden eerder en actiever te betrekken bij besluitvorming binnen gemeenschappelijke regelingen. De wetgever wilde hiermee voorkomen dat gemeenteraden pas worden geïnformeerd wanneer besluiten al grotendeels zijn voorbereid of vastgesteld. Door middel van een adviescommissie kunnen raadsleden eerder signalen, aandachtspunten en wensen vanuit hun gemeenteraad meegeven aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

In mijn juridische onderzoek heb ik vastgesteld dat hierbij niet alleen formele invloed van belang is, maar ook de kwaliteit van het besluitvormingsproces. In de literatuur wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen input-, throughput- en outputlegitimiteit. Het gaat daarmee om de mate waarin raadsleden daadwerkelijk worden betrokken bij de totstandkoming van beleid en de mate waarin het besluitvormingsproces transparant, zorgvuldig en controleerbaar verloopt.

De adviescommissie beschikt juridisch niet over formele besluitvormende bevoegdheden. De meerwaarde ligt daarom juist in de informele invloed die zij kan uitoefenen. Ik leid uit het juridische kader af dat die meerwaarde vooral kan liggen in het vroegtijdig signaleren van aandachtspunten, het verbeteren van de informatievoorziening en het versterken van de verbinding tussen VNOG en de gemeenteraden.

2.2 Bevindingen uit de praktijk

Uit de interviews die ik afgenomen heb, komt een vrij duidelijk beeld naar voren. Ik heb vastgesteld dat gemeenteraden hun betrokkenheid bij VNOG over het algemeen als beperkt ervaren. Besluitvorming over stukken van VNOG vindt vaak plaats op basis van omvangrijke documenten die in de praktijk weinig aandacht krijgen en regelmatig als hamerstuk worden behandeld. Hierdoor blijft er in de gemeenteraad vaak weinig ruimte voor inhoudelijke discussie of sturing.

Uit de gesprekken blijkt dat respondenten de adviescommissie vooral zien als een platform voor informatie-uitwisseling. Raadsleden krijgen via de commissie meer inzicht in de werkzaamheden van VNOG en worden eerder meegenomen in actuele ontwikkeling. Respondenten ervaren dit overwegend als positief, omdat het bijdraagt aan meer begrip en bewustwording voor regionale besluitvorming.

Tegelijkertijd heb ik op basis van de interviews vastgesteld dat de invloed van de commissie op de daadwerkelijke besluitvorming nog beperkt is. Respondenten geven aan dat adviezen soms leiden tot kleine aanpassingen, bijvoorbeeld in de toegankelijkheid van stukken of de wijze van communiceren, maar dat structurele doorwerking in beleidskeuzes nog nauwelijks zichtbaar is.

Ik heb daarnaast geconstateerd dat praktische factoren de effectiviteit van de commissie beïnvloeden. Zo blijkt uit de interviews dat de opkomst bij bijeenkomsten wisselend is en dat niet alle gemeenten structureel vertegenwoordigd zijn. Ook kwam naar voren dat er onduidelijkheid bestaat over de precieze rol van commissieleden. Sommige respondenten zien zichzelf vooral als adviseur richting VNOG, terwijl anderen de nadruk leggen op hun verbindende rol richting de gemeenteraad waar zij inzitten.

2.3 Conclusie van de analyse

Wanneer ik het juridisch kader vergelijk met de bevindingen uit de praktijk, concludeer ik dat de adviescommissie formeel aansluit bij de mogelijkheden die de Wgr biedt, maar dat de praktische invulling nog achterblijft bij de bedoeling van de wetgever.

Uit mijn onderzoek blijkt dat de adviescommissie op dit moment bijdraagt aan een betere informatiepositie van raadsleden. Daarmee levert zij een bijdrage aan de inputlegitimiteit. Daarnaast draagt de commissie bij aan meer transparantie in het besluitvormingsproces, wat de thoughtputlegitimiteit versterkt.

Tegelijkertijd concludeer ik dat de daadwerkelijke invloed op besluitvorming nog beperkt is. De betrokkenheid van gemeenteraden is nog onvoldoende structureel en de adviescommissie functioneert op dit moment voornamelijk als informatieplatform.

Ik concludeer daarom dat de adviescommissie potentie heeft om uit te groeien tot een krachtiger instrument voor democratische betrokkenheid, maar dat hiervoor verdere ontwikkeling noodzakelijk is. Met name een duidelijkere positionering, betere terugkoppeling en sterkere doorwerking van adviezen zijn daarvoor essentieel.

3. Advies: voortzetten en versterken van de adviescommissie

Op basis van mijn analyse adviseer ik om de adviescommissie voort te zetten. Uit mijn onderzoek blijkt dat dit instrument aansluit bij de ontwikkeling in wetgeving en voorziet in een duidelijke behoefte vanuit de praktijk. Tegelijkertijd constateer ik dat de huidige werkwijze nog onvoldoende bijdraagt aan de beoogde versterking van de democratische legitimatie.

Ik adviseer daarom om de adviescommissie verder te ontwikkelen. De commissie moet zich naar mijn oordeel ontwikkelen van een voornamelijk informatief overlegmoment naar een structureel en herkenbaar onderdeel van het besluitvormingsproces binnen VNOG.

3.1 Verduidelijking van de rol en positie

Uit zowel het juridisch als empirisch onderzoek blijkt dat binnen de adviescommissie nog onduidelijkheid bestaat over de precieze rol en verwachtingen van de commissie. Respondenten geven aan dat niet altijd duidelijk is welke invloed de adviescommissie heeft binnen het besluitvormingsproces van VNOG.

Ik adviseer VNOG daarom om de rol en positie van de adviescommissie explicieter vast te leggen in het Reglement van Orde en de werkwijze van de commissie. Daarbij adviseer ik om duidelijk op te nemen dat de adviescommissie functioneert als een vroegtijdig adviesorgaan dat signalen en aandachtspunten vanuit gemeenteraden meegeeft vóóordat formele besluitvorming plaatsvindt.

Daarnaast adviseer ik om duidelijker vast te leggen welke onderwerpen binnen de commissie besproken worden, wat van deelnemende raadsleden wordt verwacht en hoe terugkoppeling richting gemeenteraden plaatsvindt. Hiermee kan meer duidelijkheid ontstaan over de positie en meerwaarde van de adviescommissie binnen VNOG.

3.2 Versterking van de doorwerking van adviezen

Uit de interviews blijkt dat de doorwerking van adviezen momenteel beperkt zichtbaar is. Hierdoor ervaren raadsleden onvoldoende invloed in de besluitvorming van VNOG.

Ik adviseer daarom om een vaste terugkoppelingssystematiek in te voeren. VNOG zou bij relevante besluiten expliciet moeten aangeven:

- Welke punten door de adviescommissie zijn ingebracht

- Op welke wijze deze punten zijn verwerkt

Wanneer adviezen niet worden overgenomen, licht dit dan gemotiveerd toe. Dit vergroot de transparantie van het proces en versterkt het gevoel van invloed bij raadsleden.

3.3 Verbetering van de informatievoorziening

Uit mijn onderzoek blijkt dat de informatievoorziening richting raadsleden onvoldoende aansluit bij hun behoeften. Documenten worden vaak als omvangrijk en complex ervaren, waardoor het lastig is om snel de kern te doorgronden.

Ik adviseer daarom om structureel te werken met beknopte en toegankelijke samenvattingen. Hierbij kan gedacht worden aan een overzicht op één pagina waarin de belangrijkste punten, keuzes en gevolgen worden weergegeven.

Daarnaast kan visuele ondersteuning, zoals schema's of infographics, bijdragen aan een beter begrip van de informatie. Door informatie toegankelijker te maken, wordt de drempel voor betrokkenheid verlaagd en kunnen raadsleden hun rol beter vervullen.

Voorbeeld bestuurlijke samenvatting infographic

3.4 Vergroten van betrokkenheid en deelname

Uit de praktijk blijkt dat de betrokkenheid van raadsleden nog beperkt is en dat de opkomst bij bijeenkomsten wisselend is. Dit heeft direct invloed op de effectiviteit van de adviescommissie.

Ik adviseer om de bijeenkomsten inhoudelijk aantrekkelijker en relevanter te maken. Dit kan door vaker thematisch te werken en onderwerpen te kiezen die aansluiten bij de belevingswereld van raadsleden, zoals weerbaarheid, crisisbeheersing en financiële keuzes.

3.5 Versterken van de verbinding met gemeenteraden

Uit mijn onderzoek blijkt dat de terugkoppeling vanuit de adviescommissie naar de gemeenteraden momenteel onvoldoende is. Hierdoor bereikt de informatie niet altijd de volledige raad en blijft de impact van de commissie beperkt.

Ik adviseer om deze terugkoppeling beter te faciliteren. Dit kan door na elke bijeenkomst een korte en toegankelijke samenvatting beschikbaar te stellen die eenvoudig binnen de gemeenteraad gedeeld kan worden.

Daarnaast zie ik een belangrijke rol voor de griffie in het ondersteunen van deze terugkoppeling. Door deze verbinding te versterken, wordt de adviescommissie daadwerkelijk een schakel tussen VNOG en de gemeenteraden.

4. Conclusie

Op basis van mijn onderzoek concludeer ik dat de adviescommissie van raadsleden binnen VNOG een waardevol instrument is om de afstand tussen regionale besluitvorming en lokale democratische controle te verkleinen. Uit de interviews en analyse komt naar voren dat de adviescommissie met name lijkt bij te dragen aan het verbeteren van de informatievoorziening, het vroegtijdig betrekken van raadsleden en het versterken van de verbinding tussen VNOG en de gemeenteraden.

Tegelijkertijd stel ik vast dat de bijdrage aan daadwerkelijke invloed en structurele betrokkenheid momenteel nog beperkt is. Daarbij is van belang dat de adviescommissie op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen nadrukkelijk geen besluitvormend orgaan is. Het doel van de commissie ligt primair in advisering, informatie-uitwisseling en het versterken van de democratische legitimatie, en niet in het overnemen van bestuurlijke bevoegdheden van het algemeen bestuur.

Juist hierin ligt een belangrijk spanningsveld besloten: hoewel raadsleden behoefte hebben aan meer grip op regionale besluitvorming, moet worden voorkomen dat de adviescommissie een extra bestuurslaag wordt binnen de bestaande bestuurlijke verhoudingen. Meer invloed is daarom niet per definitie beter; effectiviteit ligt vooral in een duidelijke informatiepositie, goede terugkoppeling en vroegtijdige betrokkenheid.

Door de rol van de commissie verder te verduidelijken, de doorwerking van adviezen transparanter te maken en de informatievoorziening en werkwijze te verbeteren, kan de adviescommissie zich naar mijn oordeel ontwikkelen tot een effectiever instrument voor democratische betrokkenheid binnen VNOG. Daarmee kan de adviescommissie zich verder ontwikkelen tot een structureel en betekenisvol instrument ter versterking van de democratische legitimatie binnen VNOG.

Overzicht voorgestelde wijzigingen Reglement van Orde

Artikel	Wijziging	Type wijziging	Onderbouwing vanuit onderzoek
Art. 1 sub b	Verduidelijkt dat het DB/AB binnen 30 dagen terugkoppelt hoe met adviezen is omgegaan en afwijking motiveert	Aangepast	Uit de interviews blijkt dat raadsleden behoefte hebben aan zichtbare doorwerking van adviezen en meer transparantie over wat met hun input gebeurt
Art. 1 sub c	Formulering aangepast naar: "De adviescommissie opereert onafhankelijk en onthoudt zich van partijpolitieke standpunten"	Aangepast	De oorspronkelijke formulering was beperkt uitgewerkt. Met deze wijziging wordt duidelijker gemaakt dat de adviescommissie een adviserende en verbindende rol heeft en geen politiek besluitvormend orgaan is
Art. 1 sub d	Vergaderingen zijn "in beginsel openbaar"	Aangepast	Deze formulering biedt meer bestuurlijke flexibiliteit wanneer vertrouwelijkheid noodzakelijk is
Art. 1 sub e	Toegevoegd dat de adviescommissie actief bijdraagt aan de versterking van betrokkenheid van gemeenteraden	Nieuw	Uit zowel het juridisch kader als de interviews blijkt dat het centrale doel van de commissie ligt in het versterken van democratische betrokkenheid en informatievoorziening
Art. 2 sub h	Toegevoegd dat de adviescommissie toetst of informatievoorziening aansluit bij de behoeften van raadsleden	Nieuw	Respondenten gaven aan dat stukken van VNOG vaak omvangrijk en moeilijk toegankelijk zijn
Art. 2 sub i	Toegevoegd dat de adviescommissie zorg draagt voor structurele terugkoppeling naar gemeenteraden	Nieuw	Uit de empirische onderlegger blijkt dat terugkoppeling richting gemeenteraden momenteel onvoldoende plaatsvindt
Art. 3 sub f	Toegevoegd dat leden actief verantwoordelijk dragen voor deelname en voorbereiding	Nieuw	Respondenten benoemden dat wisselende opkomst en beperkte voorbereiding de

			effectiviteit van de commissie verminderen
Art. 4 sub c	Toegevoegd dat ondersteuning gericht moet zijn op tijdige en begrijpelijke informatievoorziening	Nieuw	Uit de interviews blijkt dat informatievoorziening beter moet aansluiten bij de praktijk van raadsleden
Art. 5 sub b	Toegevoegd dat jaarlijks vooraf een jaarplanning wordt vastgesteld en gedeeld	Nieuw	Respondenten gaven behoefte te hebben aan meer voorspelbaarheid en tijdige planning van bijeenkomsten
Art. 5 sub e	Toegevoegd dat vergaderingen zodanig worden gepland dat adequate voorbereiding mogelijk is	Nieuw	Uit de interviews blijkt dat voorbereiding wordt bemoeilijkt door late verzending van agenda's en stukken
Art. 6 sub a	Toegevoegd dat agenda en stukken minimaal 14 dagen voorafgaand aan de vergadering worden verzonden	Nieuw	Tijdige ontvangst van stukken werd in de interviews genoemd als belangrijke randvoorwaarde voor goede voorbereiding
Art. 6 sub b	Toegevoegd dat stukken volledig, tijdig en in samenhang worden aangeleverd	Verduidelijking	Respondenten ervaren de huidige informatievoorziening als versnipperd en omvangrijk
Art. 6 sub c	Toegevoegd dat stukken een duidelijke doelomschrijving bevat	Nieuw	Raadsleden gaven aan behoefte te hebben aan toegankelijke en overzichtelijke informatie
Art. 8 sub c	Toegevoegd dat leden verantwoordelijk zijn voor terugkoppeling naar hun gemeenteraad	Nieuw	Uit het onderzoek blijkt dat informatie uit de adviescommissie onvoldoend doorstroomt naar de gemeenteraad
Art. 8 sub d	Toegevoegd dat er na afloop van bijeenkomst van de adviescommissie een beknopte samenvatting wordt verstrekt door VNOG	Nieuw	Uit onderzoek blijkt dat raadsleden een beknopte samenvatting willen om de informatievoorziening naar de raad te verbeteren
Art. 10	Evaluatiebepaling aangepast en gekoppeld aan de periode voorafgaand aan gemeenteraadsverkiezingen	Aangepast-verbeterd	Dit sluit beter aan bij bestuurlijke continuïteit en de evaluatie van functioneren over een volledige raadsperiode.

REGLEMENT VAN ORDE

Informele adviescommissie gemeenteraden VNOG

1. Algemeen

- a. De adviescommissie geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het AB VNOG. **[ONVERANDERD]**
- b. Het DB en/of AB informeert de adviescommissie zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 30 dagen, over de wijze waarop met het advies is omgegaan. Indien wordt afgeweken van het advies, wordt dit gemotiveerd. **[ONVERANDERD/AANGEPAST – verduidelijkt]**
- c. De adviescommissie opereert onafhankelijk en onthoudt zich van partijpolitieke standpunten. **[AANGEPAST]**
- d. De vergaderingen van de adviescommissie zijn in beginsel openbaar. **[AANGEPAST]**
- e. De adviescommissie draagt (actief) bij aan de versterking van de betrokkenheid van gemeenteraden bij regionale besluitvorming binnen VNOG. **[NIEUW]**

2. Taken

- a. De adviescommissie adviseert aan VNOG over de invulling van de raadsinformatiemomenten. Deze kunnen zowel digitaal als in fysieke vorm plaatsvinden. **[ONVERANDERD]**
- b. De adviescommissie adviseert aan VNOG over de informatievoorziening vanuit VNOG naar de gemeenteraden. **[ONVERANDERD]**
- c. De adviescommissie signaleert en adviseert aan VNOG over de verbinding tussen regionale ontwikkelingen en de gemeentelijke ambities. **[ONVERANDERD]**
- d. De adviescommissie adviseert aan VNOG over procesmatige aspecten van onder meer de planning & control cyclus, de ontwerpbegroting, de kadernota, het Regionaal Beleidsplan, het Regionaal Risicoprofiel en het Regionaal Dekkingsplan (elk eens per vier jaar), met inachtneming van de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling VNOG 2024. **[ONVERANDERD]**
- e. De adviescommissie kan het algemeen bestuur adviseren over of en hoe gemeenteraden te betrekken bij ontwikkelingen.
- f. De adviescommissie kan ook advies uitbrengen aan de gezamenlijke gemeenteraden ten aanzien van het innemen van standpunten over VNOG-onderwerpen. **[ONVERANDERD]**
- g. De adviescommissie zorgt in de aanloop naar gemeenteraadsverkiezingen voor een overdracht aan de commissie in de volgende raadsperiode en adviseert VNOG over hoe kennis te maken met de nieuwe gemeenteraden. **[ONVERANDERD]**
- h. De adviescommissie toetst (actief) of informatievoorziening aansluit bij de behoeften van raadsleden. **[NIEUW]**
- i. De adviescommissie draagt zorg voor structurele terugkoppeling naar de gemeenteraden. **[NIEUW]**

3. Samenstelling raadsleden

- a. De adviescommissie bestaat uit 1 raadslid per gemeente. Dit raadslid is aangewezen door de eigen gemeenteraad. De gemeenteraad wijst ook een plaatsvervanger aan. De gemeenteraad kan er ook voor kiezen om niemand af te vaardigen. **[ONVERANDERD]**
 - b. De leden vanuit de gemeenteraden dienen raadslid te zijn. Als het raadslidmaatschap van een (plaatsvervangend) adviescommissie-lid buiten de verkiezingen om eindigt, dan wijst de betreffende gemeenteraad een nieuw adviescommissie-lid en/of plaatsvervangend adviescommissie-lid aan. **[ONVERANDERD]**
 - c. Na de gemeenteraadsverkiezingen wijzen de gemeenteraden de adviescommissie-leden aan. De zittende adviescommissie-leden worden niet automatisch herbenoemd. **[ONVERANDERD]**
 - d. Vanuit de raadsleden worden een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter gekozen voor de periode van twee jaar, met mogelijkheid tot herbenoeming van nog eens twee jaar. De voorzitter is voor VNOG het aanspreekpunt bij de adviescommissie. **[ONVERANDERD]**
 - e. De adviescommissie kan er ook voor kiezen om een externe voorzitter, die niet direct aan VNOG of een van de deelnemende gemeenten is verbonden, te benoemen. **[ONVERANDERD]**
 - f. Leden dragen (actief) verantwoordelijkheid voor deelname en voorbereiding van vergaderingen. **[NIEUW]**
4. Samenstelling overige leden en ondersteuning
- a. Aan de adviescommissie nemen ook drie griffiers uit de regio deel, als adviseur. De griffiers uit de Achterhoek, de Stedendriehoek en de Veluwe bepalen onderling wie van hen aan de adviescommissie deelneemt. **[ONVERANDERD]**
 - b. VNOG ondersteunt de adviescommissie, namens VNOG neemt in elk geval deel de directeur / regionaal commandant brandweer, de bestuursadviseur en een beleidsmedewerker. VNOG verzorgt de agenda en de notulen. **[ONVERANDERD]**
 - c. De ondersteuning waarborgt tijdige en begrijpelijke informatievoorziening. **[NIEUW]**
5. Bijeenkomsten
- a. De adviescommissie vergadert tenminste twee keer per jaar. **[ONVERANDERD]**
 - b. De vergaderdata voor het daaropvolgende kalenderjaar (jaarplanning) worden uiterlijk in december voorafgaand aan dat kalenderjaar vastgesteld en gedeeld met de leden van de adviescommissie en de griffiers van de deelnemende gemeenten. **[NIEUW]**
 - c. De voorzitter stelt in overleg met een agendacommissie de agenda samen en zit de bijeenkomsten van de adviescommissie voor. **[ONVERANDERD]**
 - d. De agendacommissie bestaat uit de voorzitter, de griffiers, de directeur, bestuursadviseur en beleidsmedewerker VNOG. Leden van de adviescommissie kunnen bij de bijeenkomsten van de agendacommissie aansluiten. **[ONVERANDERD]**
 - e. Vergaderingen worden zodanig gepland dat adequate voorbereiding mogelijk is. **[NIEUW]**
6. Agenda en stukken **[NIEUW]**

a. De voorzitter zendt ten minste 14 dagen vóór de vergadering de agenda en stukken.

[ONVERANDERD – uit bestaand afgeleid]

b. De agenda en stukken worden volledig, tijdig en in samenhang aangeleverd. **[NIEUW]**

c. De stukken bevatten:

- een duidelijke duiding van het doel van behandeling.

[NIEUW]

7. Stemrecht

a. Tijdens de vergaderingen wordt bij voorkeur in goed overleg overeenstemming bereikt, zodat een eenduidig advies kan worden gegeven. **[ONVERANDERD]**

b. In voorkomende gevallen kan op verzoek van een lid om een stemming worden gevraagd. Indien stemming plaatsvindt geldt het volgende:

- Iedere gemeente heeft 1 stem
- Voor een stemming dient minimaal een meerderheid van de gemeenten aanwezig te zijn.
- Alleen de raadsleden hebben stemrecht

[ONVERANDERD]

8. Informatievoorziening naar individuele gemeenteraden

a. Verslaglegging gebeurt door middel van een actie- en besluitenlijst **[ONVERANDERD]**

b. Actie- en besluitenlijsten worden verstuurd naar

- Alle leden van de adviescommissie
- Eventueel betrokken externe sprekers
- AB VNOG
- Griffiers van de deelnemende gemeenten. De griffies zorgen ervoor dat actie- en besluitenlijsten beschikbaar worden gesteld voor alle raadsleden.

[ONVERANDERD]

c. Leden zijn verantwoordelijk voor terugkoppeling naar hun gemeenteraad. **[NIEUW]**

d. Hiervoor kan worden gebruik gemaakt van een beknopte samenvatting na afloop van de adviescommissie. **[NIEUW]**

9. Organiseren (digitale) raadsinformatieavonden

a. VNOG organiseert minimaal een keer per jaar een (digitale) informatieavond voor alle raadsleden. **[ONVERANDERD]**

b. In de bijeenkomst van de adviescommissie die daar aan voorafgaat, met minimaal een maand tijd ertussen, wordt de invulling ervan met de adviescommissie besproken.

[ONVERANDERD]

c. Voor een detailinvulling kan vanuit de adviescommissie een werkgroep worden samengesteld die in verdere uitwerking van de uitvoering kan ondersteunen.

[ONVERANDERD]

d. De organisatie van de (digitale) informatieavond wordt door VNOG gedaan.

[ONVERANDERD]

10. Evaluatie

- a. Uiterlijk in het jaar voorafgaand aan gemeenteraadsverkiezingen vindt een evaluatieoverleg plaats tussen (leden van) de adviescommissie en vertegenwoordiging van het AB.
- b. Daarin wordt in elk geval besproken:
 - het functioneren van de adviescommissie;
 - de manier van adviseren;
 - de betrokkenheid van gemeenteraden;
 - de informatievoorziening;
 - de samenwerking tussen de adviescommissie en VNOG.

11. Wijzigingen

Eén keer per twee jaar evalueert de agendacommissie het Reglement van Orde. Eventuele voorstellen die daaruit voortkomen voor wijzigingen worden voorgelegd aan de adviescommissie. **[ONVERANDERD]**